

[Arbejdsministeren.]

skuelig årrække at få ligevægt eller overskud på betalingsbalancen. Tillige med betalingsbalanceproblemet er der inflationsproblemet, der er særlig påtrængende i Danmark. Omkostningsstigningerne er større i Danmark end hos de fleste af samhandelspartnerne og udgør derfor en trussel mod konkurrenceevnen og mulighederne for at rette op på betalingsbalancen.

Regeringen har derfor gennemført en række økonomisk-politiske foranstaltninger. Der blev tidligere i år indgået et økonomisk forlig mellem regeringen, socialdemokratiet, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti. Forliget indeholdt tre hovedelementer. For det første skulle dyrtidsportioner udløst af januarpristallet komme til udbetaling som normalt. Som kompensation til arbejdsgiverne skulle der fra staten gives en omkostningsdæmpende ydelse, hovedsageligt i de såkaldte produktive erhverv. For det andet skal der til efteråret som forbrugsbegrænsende middel opkræves en bunden opsparing på i alt ca. 1 mia kr. For det tredje blev der vedtaget besparelser af en størrelsesorden på ca. 1,5 mia kr.

Den meget store merimport i årets første måneder har imidlertid medført, at regeringen har ønsket at stramme de forbrugsbegrænsende indgreb. Som første led i en trefløjet plan har regeringen derfor som et såkaldt valutaværn ønsket en række vareafgifter forøjet. Det drejer sig om de såkaldte giftskatter, dvs. afgifter på cigaretter, øl, vin og spiritus, registreringsafgifter på nye biler, vægtafgiften på biler samt forhøjelse af afgifterne på en række såkaldt hårde hvidevarer. Derimod faldt af beskæftigelsesmæssige grunde forslaget om forhøjede afgifter på radio, tv og lystbåde væk. De fleste af disse afgifter, der er blevet vedtaget med samtlige borgerlige partiers stemmer, skal falde væk ved udgangen af dette år.

Som andet led i planen skal der ske en kraftig nedsættelse af direkte personlige statsskatter fra 1. januar 1975. Dette er et forsøg på at øge arbejdsindsatsen gennem en reduktion af marginalbeskatningen. Regeringen havde oprindeligt foreslået indkomstskattelettelser på ca. 10 mia kr., der skulle finansieres af offentlige besparelser samt en momsforhøjelse. Ved et forlig mellem seks af folketingets partier er der imidlertid blevet

vedtaget skattelettelser på ca. 7 mia kr. Disse finansieres udelukkende ved offentlige besparelser og uden momsforhøjelse.

Tredje led i planen er offentlige besparelser, der efter det indgåede skatteforlig vil være af størrelsesordenen ca. 7 mia kr. i finansåret 1975-76. En del af besparelserne har dog karakter af forhøjede takster og afgifter for forskellige offentlige ydelser samt overflytning af nogle statsudgifter til kommunal regie.

6. PP II.

Ovennævnte foranstaltninger er til dels kortsigtede. De mere langsigtede problemer og foranstaltninger diskuteres i den såkaldte PPII, „Perspektivplan-redegørelse 1972-87“.

Det er resultatet af et udredningsarbejde, der er foretaget af repræsentanter for en række ministerier og af erhvervenes organisationer. Redegørelsen er en fortsættelse af den første perspektivplan-redegørelse fra marts 1971 — PP I — der primært beskæftigede sig med den offentlige sektors vækst og betydningen heraf for den samlede økonomi. PP II tager sigte på at give en vurdering af udviklingstendenserne og udviklingsmulighederne på et bredere grundlag. Der er foretaget en mere indgående analyse af forholdene i de private erhverv og dermed af de samlede produktions- og forbrugsmuligheder i det danske samfund. Den offentlige sektors vækst er behandlet som et led i den totale økonomiske sammenhæng.

Det er som en generel forudsætning for redegørelsens vurderinger lagt til grund, at der inden for en kortere årrække skal opnås ligevægt på vare- og tjenestebalancen over for udlandet, og at der i de følgende år efterhånden tilvejebringes et tilstrækkeligt stort overskud til at afvikle den oparbejdede valutagæld og muliggøre en u-landshjælp i overensstemmelse med de trufne internationale aftaler.

I redegørelsen konstateres det, at den økonomiske udgangsposition — 1973 — er præget af, at der stilles større krav om varer og tjenesteydelser fra befolkningens side, end tilgangen af varer og tjenester kan dække. Der gives en belysning af samspillet mellem husholdninger, erhverv og det offentlige. På denne baggrund gennemgås den samfundsøkonomiske udvikling og erhver-